

บทที่ 3

วิธีดำเนินการวิจัย

การวิจัยเรื่อง "ทัศนคติของผู้บริหาร โรงเรียนและครูบรรณาธิการที่มีต่อการจัดห้องสมุดในโรงเรียนมัธยมศึกษา สังกัดกรมสามัญศึกษา เขตการศึกษา 1 " มีวัตถุประสงค์ในการวิจัยเพื่อศึกษา

1. สภาพการจัดห้องสมุดในโรงเรียนมัธยมศึกษา สังกัดกรมสามัญศึกษา เขตการศึกษา 1 ในด้านลักษณะของห้องสมุด การดำเนินงานและการประสานงานระหว่างห้องสมุดในโรงเรียน
2. ทัศนคติของผู้บริหาร โรงเรียนและครูบรรณาธิการที่มีต่อการจัดห้องสมุดในโรงเรียนมัธยมศึกษา

ในการวิจัยครั้งนี้ ผู้วิจัยได้กำหนดวิธีการดำเนินการวิจัยเป็นลำดับขั้นตอน คือ การกำหนดกลุ่มประชากร การสร้างเครื่องมือที่ใช้ในการวิจัย การทดสอบเครื่องมือ การเก็บรวบรวมข้อมูล การวิเคราะห์ข้อมูลและการเสนอการวิเคราะห์ข้อมูล

การกำหนดกลุ่มประชากร

การวิจัยครั้งนี้ได้ทำการศึกษาจาก โรงเรียนมัธยมศึกษา สังกัดกรมสามัญศึกษา เขตการศึกษา 1 (ที่ก่อตั้งก่อนปีการศึกษา 2535) จำนวน 82 โรงเรียน ตั้งในเขตจังหวัดนครปฐม 26 โรงเรียน จังหวัดนนทบุรี 15 โรงเรียน จังหวัดปทุมธานี 14 โรงเรียน จังหวัดสมุทรปราการ 16 โรงเรียน และจังหวัดสมุทรสาคร 11 โรงเรียน (ภาคผนวก ข) ประชากรที่ใช้ในการวิจัยครั้งนี้ มี 2 กลุ่ม ได้แก่ ผู้บริหารโรงเรียน จำนวน 82 คน และครูบรรณาธิการ จำนวน 82 คน รวมจำนวนประชากรที่ใช้ในการวิจัยครั้งนี้ 164 คน

การสร้างเครื่องมือที่ใช้ในการวิจัย

เครื่องมือที่ใช้ในการวิจัยครั้งนี้ ได้แก่ แบบสอบถาม มี 2 ชุด ดังนี้ (ภาคผนวก ก) ชุดที่ 1 แบบสอบถามสำหรับผู้บริหารโรงเรียน เป็นแบบตรวจคำตอบและเติมลงในช่องว่าง มีเนื้อหาแบ่งออกเป็น 3 ตอน คือ

ตอนที่ 1 ข้อมูลของผู้ตอบจำนวน 2 ข้อ เป็นคำถามเกี่ยวกับสถานภาพส่วนตัว คือ วุฒิการศึกษา และระยะเวลาที่ปฏิบัติงานในตำแหน่งผู้บริหารโรงเรียน

ตอนที่ 2 สภาพการจัดห้องสมุดในโรงเรียน ในด้านลักษณะของห้องสมุด การดำเนินงานและการประสานงานระหว่างห้องสมุดในโรงเรียนจำนวน 88 ข้อ ประกอบด้วย เรื่องลักษณะของห้องสมุด 5 ข้อ เรื่องการดำเนินงานห้องสมุดในโรงเรียน แบ่งออกเป็น การดำเนินงานห้องสมุดกลาง 21 ข้อ ห้องสมุดหมวดวิชา 14 ข้อ ห้องสมุดฝ่าย/งาน 14 ข้อ ห้องสมุดประจำวิชา/ห้องวิชา 14 ข้อ และห้องสมุดประจำห้องเรียน 14 ข้อ รวม 77 ข้อ และเรื่องการประสานงานระหว่างห้องสมุดในโรงเรียน 6 ข้อ

ตอนที่ 3 ทักษะของผู้บริหารโรงเรียนที่มีต่อการจัดห้องสมุดในโรงเรียน ด้านลักษณะการจัดห้องสมุดในโรงเรียน การดำเนินงานและการประสานงานระหว่างห้องสมุดในโรงเรียนจำนวน 35 ข้อ ประกอบด้วย เรื่องลักษณะการจัดห้องสมุดในโรงเรียน 3 ข้อ เรื่องการดำเนินงานห้องสมุดในโรงเรียน 26 ข้อ แบ่งเป็น เรื่องการดำเนินงานห้องสมุดกลาง 10 ข้อ ห้องสมุดหมวดวิชา 4 ข้อ ห้องสมุดฝ่าย/งาน 4 ข้อ ห้องสมุดประจำวิชา/ห้องวิชา 4 ข้อ ห้องสมุดประจำห้องเรียน 4 ข้อ และเรื่องการประสานงานระหว่างห้องสมุดในโรงเรียน 6 ข้อ

ชุดที่ 2 แบบสอบถามสำหรับครูบรรณารักษ์ เป็นแบบตรวจคำถามและเติมคำลงในช่องว่าง มีเนื้อหาแบ่งเป็น 2 ตอน คือ

ตอนที่ 1 ข้อมูลของผู้ตอบจำนวน 2 ข้อ เป็นคำถามเกี่ยวกับสถานภาพส่วนตัว คือ วุฒิการศึกษาด้านบรรณารักษศาสตร์หรือบรรณารักษ์และสารนิเทศศาสตร์ และระยะเวลาที่ปฏิบัติหน้าที่ครูบรรณารักษ์

ตอนที่ 2 ทศนคติของครูบรรณารักษ์ที่มีต่อการจัดห้องสมุดในโรงเรียน ในด้านลักษณะการจัดห้องสมุดในโรงเรียน การดำเนินงานและการประสานงานระหว่างห้องสมุดในโรงเรียน จำนวน 35 ข้อ ประกอบด้วย เรื่องลักษณะการจัดห้องสมุดในโรงเรียน 3 ข้อ เรื่องการดำเนินงานห้องสมุดในโรงเรียน จำนวน 26 ข้อ แบ่งเป็นเรื่องการดำเนินงานห้องสมุดกลาง 10 ข้อ ห้องสมุดหมวดวิชา 4 ข้อ ห้องสมุดฝ่าย/งาน 4 ข้อ ห้องสมุดประจำวิชา/ห้องวิชา 4 ข้อ ห้องสมุดประจำห้องเรียน 4 ข้อ และเรื่องการประสานงานระหว่างห้องสมุดในโรงเรียน 6 ข้อ

สำหรับแบบสอบถาม เรื่องทศนคติที่มีต่อการจัดห้องสมุดในโรงเรียนเป็นแบบสอบถามแบบมาตราส่วนประเมินค่า (Rating Scale) แบ่งได้ 5 ระดับ ดังนี้

5	หมายถึง	เห็นด้วยมากที่สุด
4	หมายถึง	เห็นด้วยมาก
3	หมายถึง	เห็นด้วยปานกลาง
2	หมายถึง	เห็นด้วยน้อย
1	หมายถึง	เห็นด้วยน้อยที่สุด

การทดสอบเครื่องมือ

การทดสอบเครื่องมือ ได้ทดสอบแบบสอบถามโรงเรียนมัธยมศึกษา สังกัดกรมสามัญศึกษา เขตการศึกษา 6 จำนวน 10 โรงเรียน (ภาคผนวก ค) โดยทดสอบกับผู้บริหารโรงเรียน โรงเรียนละ 1 คน รวม 10 คน และครูบรรณารักษ์ โรงเรียนละ 1 คน รวม 10 คน รวมประชากรที่ใช้ทดสอบแบบสอบถาม 20 คน จากนั้นนำแบบสอบถามมาปรับปรุงแก้ไขให้สมบูรณ์ยิ่งขึ้น

การเก็บรวบรวมข้อมูล

การเก็บรวบรวมข้อมูล ผู้วิจัยได้ส่งแบบสอบถามไปยังโรงเรียนมัธยมศึกษา สังกัดกรมสามัญศึกษา เขตการศึกษา 1 จำนวน 82 โรงเรียน โรงเรียนละ 2 ชุดเป็นแบบสอบถามสำหรับผู้บริหารโรงเรียน 1 ชุด และสำหรับครูบรรณารักษ์ 1 ชุด รวมจำนวนแบบสอบถามที่ส่งไปทั้งหมด จำนวน 164 ชุด และได้รับแบบสอบถามกลับคืนจากโรงเรียน จำนวน 71 แห่ง โดยเป็นแบบสอบถามของผู้บริหารโรงเรียนและครูบรรณารักษ์ กลุ่มละ 71 ชุด หรือได้รับแบบสอบถามคืนมาทั้งสิ้น 142 ชุด คิดเป็นร้อยละ 86.59

การวิเคราะห์ข้อมูล

การวิเคราะห์ข้อมูล โดยการแจกแจงความถี่ หาค่าร้อยละ หาค่าเฉลี่ย หาค่าส่วนเบี่ยงเบนมาตรฐาน แล้วนำเสนอในรูปแบบตารางและความเรียง ซึ่งมีสูตรในการคำนวณดังนี้

$$\text{การหาค่าร้อยละ} = \frac{\text{จำนวนคำตอบทั้งหมด}}{\text{จำนวนผู้ตอบแบบสอบถาม}} \times 100$$

การหาค่ามัชฌิมเลขคณิต (\bar{X}) ใช้สูตร ดังนี้

$$\bar{X} = \frac{\sum fx}{N}$$

\bar{X} = แทนค่าเฉลี่ยของคะแนน

x = น้ำหนักของคำตอบแต่ละข้อ ที่กำหนดไว้ 5, 4, 3, 2, 1

f = จำนวนความถี่ของคะแนน

N = จำนวนผู้ตอบแบบสอบถามทั้งหมด

ค่า \bar{x} ที่ได้ มีค่าเฉลี่ย ซึ่งกำหนดกฎเกณฑ์ ไว้ดังนี้

- 4.51 - 5.00 หมายความว่า เห็นด้วยในระดับมากที่สุด
- 3.51 - 4.50 หมายความว่า เห็นด้วยในระดับมาก
- 2.51 - 3.50 หมายความว่า เห็นด้วยในระดับปานกลาง
- 1.51 - 2.50 หมายความว่า เห็นด้วยในระดับน้อย
- 1.00 - 1.50 หมายความว่า เห็นด้วยในระดับน้อยที่สุด

ส่วนเบี่ยงเบนมาตรฐาน (S.D)

$$S.D. = \sqrt{\frac{\sum fx^2}{N} - \frac{(\sum fx)^2}{N}}$$

S.D. = ค่าส่วนเบี่ยงเบนมาตรฐาน

x = ค่านำหนักของคำตอบ

f = ความถี่ของคะแนน

n = จำนวนผู้ตอบแบบสอบถามทั้งหมด

ผลการวิเคราะห์ข้อมูล

ผลการวิเคราะห์ข้อมูล ได้นำเสนอเป็นเชิงพรรณาประกอบตารางในบทที่ 4 แบ่งออกเป็น 3 ตอน

ตอนที่ 1 ข้อมูลเกี่ยวกับผู้ตอบแบบสอบถาม

ตอนที่ 2 สถานการณ์จัดห้องสมุดในโรงเรียนมัธยมศึกษา สังกัดกรมสามัญศึกษา

เขตการศึกษา 1

ตอนที่ 3 ทิศนคติของผู้บริหาร โรงเรียนและครูบรรณารักษ์ที่มีต่อการจัดห้องสมุดในโรงเรียน

ส่วนการสรุปผลการวิจัย การอภิปรายผลและข้อเสนอแนะผู้วิจัย ได้นำเสนอในบทที่ 5